

1. Slikarski začetki

Slikarka Ivana Kobilca se je rodila 20. decembra 1861. Starša sta jo podpirala vse življenje in ji omogočila dobro izobrazbo. Ko je z očetom prvič odpotovala na Dunaj, so jo razstavljene umetnine v tamkajšnjih galerijah tako prevzele, da je že kot najstnica zatrdno sklenila postati slikarka. Pri devetnajstih je šla študirati na Dunaj, vendar deklet zaradi moralnih zadržkov niso sprejemali na državno akademijo. Zato se je v slikanju urila s pomočjo kopiranja slik slavnih mojstrov v galeriji. Posebej jo je navdušilo

13			9			13	14	3
----	--	--	---	--	--	----	----	---

 nizozemske slikarke Rachel Ruysch, na katerem je našla naslikano tudi kobilico. Detajl te slike si je pozneje hudomušno obesila na vrata stanovanja, saj živalica spominja na njen priimek.

Rože in sadje, kopija po Rachel Ruysch, ok. 1880, (izrez). Zasebna last.

2. Peglarce

V želji po boljši izobrazbi se je napotila v München, kjer se je veliko družila s slikarjem Ferdinom Veselom. Nekoč sta si v ateljeju postavila improvizirano steno in vrata, da sta lahko študirala, kako naslikati svetlobo, ki prihaja v sobo skozi okno v ozadju. V ateljeju sta postavila dekleta, ki likajo, jih fotografirala in naredila več oljnih skic. Tako sta ustvarila vsak svojo podobo *Likaric*. Sicer pa se je vpisala v damsko zasebno šolo, kjer je napravila številne portretne študije v temnih barvah, kakor so učili tudi profesorji na akademiji. Pozirali so ji modeli različnih starosti z zanimivimi obraznimi potezami. Ob večerih je obiskovala tečaj, na katerem so dekletom dovolili slikati

		13
--	--	----

. To je bila izjema, saj se je večini takrat zdelo nesposobno, da bi dekleta več ur strmela v gole moške ali ženske modele.

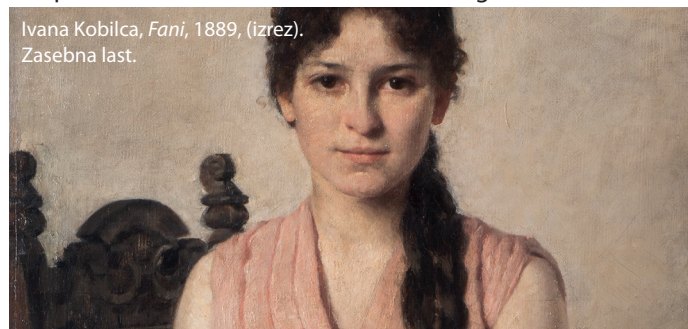
Ivana Kobilca, *Likarice*, ok. 1891, (izrez). Zasebna last.

3. Škandalozna Fani

V Münchnu se je nekaj mlajših slikarjev uprlo načinu akademskega slikanja s temnimi barvami in tudi Kobilca je začela uporabljati svetlejše tone. To je opazno na celopostavnem

10	9		13		3	13	
----	---	--	----	--	---	----	--

 sestre Fani, ki ga je prvič razstavila leta 1889 v Ljubljani. Na realki v Vegovi ulici je priredila svojo prvo samostojno razstavo. Teden dni trajajoča razstava je požela pozitivne kritike. Slike je pohvalil tudi duhovnik Luka Jeran, zmotile so ga le gole roke portretiranke, češ da se to res ne spodobi in bi morala imeti obleko z dolgimi rokavi.

Ivana Kobilca, *Fani*, 1889, (izrez). Zasebna last.

4. Poletne počitnice

Počitnice je Ivana preživljala v domovini. V Podbrezjah, rojstnem kraju njene mame, je naslikala *Poletje*. Modele je našla med družinskimi člani – v meščanski obleki sedi njena sestra Fani, ob njej sta naslikana sestrična Katrica in bratranec Janezek, zadaj ob plotu pa še dva vaška fantiča. Najprej jih je postavila na vrt in večkrat

	9	13	9						6
--	---	----	---	--	--	--	--	--	---

, potem pa naredila še veliko sliko z oljnimi barvami. Skupaj z *Likaricami* je sliko poslala na pariški Salon, vplivno mednarodno razstavo. Domači časopisi so s ponosom pisali o slikarki in njenih dveh umetninah, ki ju je žirija med več tisoč prispelimi izbrala za razstavo.

Ivana Kobilca, *Poletje*, 1889/90, fotografija in slika. Narodna galerija.

5. Bohemski Pariz

V Pariz se je odpravila trdno odločena, da ji bo uspelo pridobiti nova naročila, zato se je predano lotila dela. S prijateljsko družino je obiskala tudi bližnjo vasico Barbizon. Tam so se

zbirali francoski umetniki, ki so življenje v mestu in slikanje v ateljeju zamenjali za slikanje na svežem zraku. Takemu načinu slikanja pravimo

10	6	3		3				3	
----	---	---	--	---	--	--	--	---	--

. Ivana je naslikala otroke v bujno zelenem okolju. Posebej se je posvetila slikanju sončnih žarkov, zaradi katerih slika pred nami kar trepeti.

Ivana Kobilca, *Otroci v travi*, 1892. Zasebna last.

6. Alegorična slika za mestno hišo

Kobilca se je za nekaj let preselila v Sarajevo, kjer so umetniki imeli veliko naročil, saj je oblast gradila nove stavbe, ki jih je bilo treba poslikati. Ivana se je vključila v družbo nemških in avstrijskih slikarjev, s katerimi je potovala po Bosni in upodabljala folklorne motive, uresničila pa se ji je tudi želja po slikanju monumentalnih del, saj je dobila naročilo za freske v cerkvi. Med bivanjem v Sarajevu je ljubljanski župan Ivan Hribar umetnici naročil alegorijo

12	6		15	3		14	
----	---	--	----	---	--	----	--

 se klanja Ljubljani za mestno hišo v Ljubljani. Slika predstavlja slovenske pokrajine, ki prinašajo darove svetlolasi mladenki, poosebitvi Ljubljane.

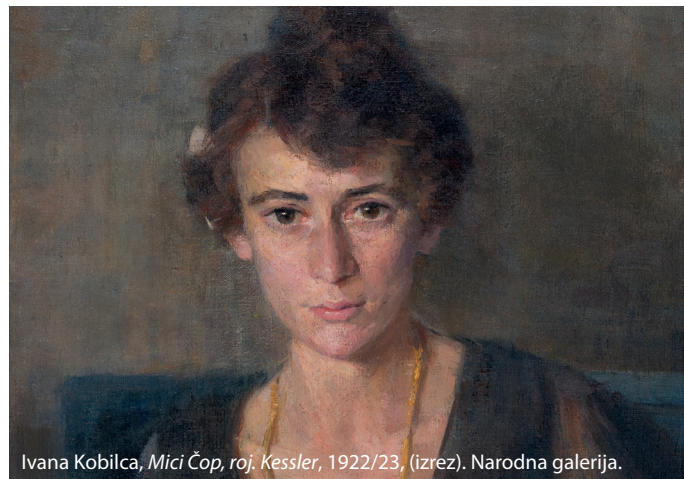

7. Družba umetnikov in intelektualcev

Umetnica se je leta 1906 preselila v Berlin. Tam jo je obiskala nečakinja Mira Pintar, ki je bila tudi slikarka. Prav Mira je Ivano med počitnicami v domovini skupaj s pisateljem Ivanom

					14	3	
--	--	--	--	--	----	---	--

 uvedla v družbo umetnikov in literatov, ki jih je na dom redno vabila družina Kessler, Ivana pa je nekatere med njimi kasneje tudi portretirala. V portretiranko Mici, eno od Kesslerjevih hčera, se je pisatelj nesrečno zaljubil in ji zavzeto pisal pisma, njej pa se ni ljubilo kaj dosti odpisovati.

8. Vrnitev domov

Zaradi prve svetovne vojne se je iz Berlina za stalno preselila v domačo Ljubljano. Slikala je tihožitja in nekoliko manj portrete. Zaradi vojne in razvoja ter lažje dostopnosti fotografije so naročila za portrete usihala. Za tihožitja pa je sama dejala, da jih je "...naslikala toliko, da bi jih danes najbrž ne prepoznala vseh za svoje." Živela je osamljeno med svojimi slikami in obujala spomine. Načrtovala je veliko

			12	13		15	9
--	--	--	----	----	--	----	---

, vendar je bila uresničena šele po njeni smrti, ko so jo postavili v Jakopičevem paviljonu v parku Tivoli.

Viri:

- Ivana Kobilca (1861–1926): "Slikarja je vendar nekaj lepega ...": Ljubljana, Narodna galerija, 20. junij 2018–10. februar 2019, Narodna galerija, Ljubljana 2018.
- Lidija Tavčar: Videla sem svet in življenje: Ob 90. obletnici smrti Ivane Kobilca (1861–1926), Kulturno društvo Tabor, Podbrezje 2016.
- Polonca Vrhunc: Življenje in delo Ivane Kobilce (v: Ivana Kobilca, 1861–1926, [razst. kat.], str. 13–29), Narodna galerija, Ljubljana 1979.
- Stanko Vurnik: Ivana Kobilca: Spomini (v: Zbornik za umetnostno zgodovino, 3/3–4, 1923, str. 100–112).

KONČNO GESLO:

Tiste počitnice sem dovršila na Gorenjskem

12	15	9	14	3		10	9	6	3	13	14	3
----	----	---	----	---	--	----	---	---	---	----	----	---

ki sedaj visi v Narodni galeriji.

Ime in priimek

Ime OŠ

Naslov OŠ ali domači naslov

Rešitev oddaj v svoji knjižnici ali jo pošlji na naslov:
MKL, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Kersnikova 2, 1000 Ljubljana
 »Za MEGA kviz«

